

ΘΕΜΑ Γ 4

★★★

▶ Γραμματική:	-Επανάληψη ουσιαστικά, επίθετα, αντωνυμίες, βαρύτερα ρήματα.
▶ Συντακτικό:	-Επανάληψη στις δευτερεύουσες προτάσεις.

Λυσίας 459π.χ -380π.χ.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ο λόγος γράφτηκε για την υπεράσπιση κάποιου πολιτικού άνδρα, που κατηγορήθηκε ότι κατά την περίοδο των Τριάκοντα παρέμεινε στην πόλη και ευνόησε το καθεστώς. Στην αρχή δηλώνει ότι δεν ήταν με το μέρος των Τριάκοντα και ξεκαθαρίζει πως κάθε άνθρωπος δεν είναι από τη φύση του ούτε δημοκρατικός ούτε ολιγαρχικός, αλλά επιλέγει το πολίτευμα και την παράταξη που εξυπηρετεί τα συμφέροντά του.

Πειράσομαι δ' ὑμᾶς διδάξαι, οὓς ἡγοῦμαι τῶν πολιτῶν προσήκειν ὀλιγαρχίας ἐπιθυμῆν καὶ δημοκρατίας· ἐκ τούτου γὰρ καὶ ὑμεῖς γνώσεσθε, κἀγὼ περὶ ἑμαυτοῦ τὴν ἀπολογίαὶν ποιήσομαι, ἀποφαίνων ὡς οὔτε ἐξ ὧν ἐν δημοκρατία οὔτε ἐξ ὧν ἐν ὀλιγαρχία πεποίηκα, οὐδὲν μοι προσήκον κακόνουν εἶναι τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ. Πρῶτον μὲν οὖν ἐνθυμηθῆναι χρὴ ὅτι οὐδεὶς ἐστὶν ἀνθρώπων φύσει οὔτε ὀλιγαρχικὸς οὔτε δημοκρατικὸς, ἀλλ' ἥτις ἂν ἐκάστω πολιτεία συμφέρη, ταύτην προθυμεῖται καθιστάναι· ὥστε οὐκ ἐλάχιστον ἐν ὑμῖν ἐστὶ μέρος ὡς πλείους ἐπιθυμῆν τῶν παρόντων νυνὶ πραγμάτων. Καὶ ταῦτα ὅτι οὕτως ἔχει, οὐ χαλεπῶς ἐκ τῶν πρότερον γεγενημένων μαθήσεσθε. Σκέψασθε γάρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, τοὺς προστάνας ἀμφοτέρων τῶν πολιτειῶν, ὅσάκις δὴ μετεβάλλοντο. Οὐ

Φρύνιχος μὲν καὶ Πείσανδρος καὶ οἱ μετ' ἐκείνων δημαγωγοί, ἐπειδὴ πολλὰ εἰς ὑμᾶς ἐξήμαρτον, τὰς περὶ τούτων δείσαντες τιμωρίας τὴν προτέραν ὀλιγαρχίαν κατέστησαν, πολλοὶ δὲ τῶν τετρακοσίων μετὰ τῶν ἐκ Πειραιῶς συγκατῆλθον, ἔνιοι δὲ τῶν ἐκείνους ἐκβαλόντων αὐτοὶ αὖθις τῶν τριάκοντα ἐγένοντο;

(Λυσίου, Δήμου καταλύσεως ἀπολογία 7-9)

ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΑ – ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ

- **πειράω-ῶ** = προσπαθῶ
 - **πειρῶ + πλ. ερ.** = προσπαθῶ μήπως
 - **πειρῶ + τελ. απαρμφ.** = προσπαθῶ να
 - **περῶ + γεν.** = δοκιμάζω κάτι
 - **πειράομαι-ῶμαι** = προσπαθῶ, δοκιμάζω
- **διδάσκω** = διηγούμαι, διαφωτίζω
- **ἡγοῦμαι + ειδ. απαρέμφ.** = νομίζω, θεωρῶ ὅτι
 - **ἡγοῦμαι + αιτ.** = πιστεύω, οδηγῶ
 - **ἡγοῦμαι + αιτ. + αιτ. (Α + Κ)** = θεωρῶ κάποιον ὡς κάτι
 - **ἡγοῦμαι + γεν.** = εἶμαι επικεφαλῆς κάποιου, κυβερνῶ
 - **ἡγοῦμαι + δοτ.** = εἶμαι οδηγός σε κάποιον, διευθύνω
 - **ἡγοῦμαι + δοτ. + αιτ.** = υποδεικνύω σε κάποιον κάτι
 - **ἡγοῦμαι ὁδόν** = καθοδηγῶ
- **ἀποφαίνω** = αποδεικνύω, φανερώνω
- **προσῆκω** = ταιριάζω
 - **ὁ προσήκων** = ὁ συγγενής
 - **προσῆκει** = αρμόζει, ταιριάζει
 - **τό προσήκον** = τὸ καθήκον
 - **προσηκόντως** = πρεπόντως
- **ὁ, ἡ κακόνους, τό κακόνουν** = εχθρικός, δυσμενής
- **ἐνθυμέομαι-οὔμαι** = θυμάμαι, σκέφτομαι, ἔχω υπόψιν μου
- **προθυμέομαι-οὔμαι** = επιθυμῶ πολύ
- **ἐν ὑμῖν ἔστι** = εξαρτάται ἀπό σας
- **καθίστημι πολιτείαν** = εγκαθιστῶ πολίτευμα
- **ὁ χαλεπός** = ὁ δύσκολος, φοβερός, σκληρός
 - **χαλεπός + πρόσωπο** = αυστηρός
 - **χαλεπός εἰμί τινι** = αγανακτῶ ἐναντίον κάποιου
 - **ἡ χαλεπότης** = ἡ δυσκολία
 - **χαλεπῶς** = δύσκολα
 - **χαλεπῶς ἔχω** = βρίσκομαι σε δύσκολη θέση
 - **χαλεπῶς διατίθεμαι πρὸς τίνα** = αγανακτῶ με κάποιον
 - **χαλεπῶς ἐργάζομαι** = με δυσκολία κάνω

- οὐ χαλεπῶς= εύκολα
- οἱ προστάντες= οι αρχηγοί
- συγκατέρχομαι= επιστρέφω στην πατρίδα μου από την εξορία
- γίγνομαι τῶν τριάκοντα= γίνομαι μέλος της κυβέρνησης των τριάκοντα
- ἔξαμαρτάνω = κάνω σφάλμα
 - ἔξαμαρτάνω + Κ. Μ. = αποτυγχάνω να
 - -// - + αιτ. = κάνω κάποιον να σφάλλει
 - -// - + εἰς τινα = αδικῶ κάποιον
- δέδοικα & δέδια = φοβάμαι
 - τό δεδιός = ο φόβος
- ἐκβάλλω = εξορίζω

ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Α. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ - ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

1. Να αποδώσετε στη νέα ελληνική το ανωτέρω κείμενο.

2. Τι υποστηρίζει ο Λυσίας για «τοὺς προστάνας ἀμφοτέρων τῶν πολιτειῶν»;

B. ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ

1. Να κλιθούν οι ακόλουθες λέξεις του κειμένου:

α) τῶν πολιτῶν, β) τῶ πλήθει, γ) πλείστους, δ) ἄνδρες

Ενικός αριθμός				
	α	β	γ	δ
ΟΝ				
ΓΕΝ				
ΔΟΤ				
ΑΙΤ				
ΚΛ				
Πληθυντικός αριθμός				
ΟΝ				
ΓΕΝ				
ΔΟΤ				
ΑΙΤ				
ΚΛ				

2. Να γραφεί η αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού.

Λέξη κειμένου	Ίδια πτώση άλλου αριθμού
-ὕμᾱς	
-ἤτις	
-τῶν παρόντων	
-ταῦτα	
-πολιτειῶν	
-ἐκείνων	
-τιμορίας	
-πολλοί	
-αὐτοί	

3. Να αναγνωρισθούν και να αντικατασταθούν χρονικά και εγκλιτικά οι τύποι: α) γνώσεσθε, β) ἔχει γ) μετεβάλοντο

Γραμματική αναγνώριση

α	<div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 20px;"></div> <div style="border-bottom: 1px dashed black; height: 20px;"></div>
---	---

β	
γ	

α) Εγκλιτική αντικατάσταση

	α	β	γ
ΟΡ.			
ΥΠ.			
ΕΥ.			
ΠΡ.			
ΑΠ.			
ΜΤ.			

β) Χρονική αντικατάσταση

	α	β	γ
Ε.			
Π.			
Μ.			
Α.			
Π.			
Υ.			